

.... เดือนก็ไม่เชื่อ... ไม่เดือนก็เสียคน (1)

บทความโดย : คุณสุนีย์

ทุกข์ที่สุดของคนเรา นอกเหนือจากเรื่องของสุขภาพแล้ว น่าจะเป็นทุกข์จากการเป็นหนี้ คงไม่ผิด บางคนบอกว่าทุกข์หนี้มันทุกข์กว่าทุกข์ใด ๆ มันบั่นทอนใจ ยิ่งกว่าป่วยอีก...

PC (Product consultant คือพนักงานขายประจำในห้างหรือร้านค้าที่เป็นตัวแทนบริษัท) คนหนึ่งเล่าให้ดิฉันฟังว่า

“ถ้าเป็นหนี้ในระบบ ได้แก่ บัตรเครดิต หนี้สินเชื่อต่าง ๆ แล้วเราไม่ใช้ตามข้อตกลง ก็จะถูกคุกคามจากตัวแทนบริษัท โทรมาทวงหนี้ จนไม่เป็นอันทำงาน ที่แรกก็อาย ตอนหลังก็หลบ ต่อมาก็นิ่ง แต่ถ้าเป็นหนี้นอกระบบ (กู้เงินจากใครคนหนึ่ง ซึ่งจะถูกยึดสมุดบัญชี ยึดบัตร ATM) พอสิ้นเดือน ก็ไปรับเงินทอนจากเจ้าหนี้ และเงินที่หักไปเป็นเพียงดอก ไม่ใช่ต้น ถ้าไม่มีเงินในสมุดหรือหยุดผ่อนชำระหนี้ ก็จะถูกคุกคาม มาหาถึงที่ทำงาน ถูกขู่บ้าง ถูกตาม ถูกทวงถาม โดยใช้อำนาจ เชื้อเชิญต่าง ๆ นานา จนไม่เป็นอันทำงาน มันช่างหาความสุขไม่ได้ มันทุกข์จริง ๆ ครับ”

ฟังทุกข์ของพนักงานแล้วเศร้าจริง ๆ ทำไมต้องสร้างหนี้กันมากมาย รายได้ PC ถ้าไม่มีหนี้ อยู่อย่างสบายเฉยจะสร้างเนื้อสร้างตัวได้ในเวลาไม่กี่ปี แต่ถ้ามีหนี้ขึ้นมาเมื่อไร จนเกินกว่าจะเยียวยาได้ ร้อยทั้งร้อยตกงานแน่นอน ทำให้เราต้องเสียคนไปด้วย (หมายถึง เราต้องเสียพนักงานไป ไม่ใช่ตัวเราเองแต่เป็นพนักงาน)

เมื่อ 2 เดือนก่อน ดิฉันได้หมายศาลจากกรมบังคับคดีให้อายัดเงินเดือน รายได้ โบนัส ของพนักงาน PC คนหนึ่ง ชื่อ น้องตุ้ม (นามสมมติ) โดยต้องส่งให้กรมบังคับคดีเดือนละประมาณ 3,500 บาท จนกว่าจะหมดหนี้ (หนี้ประมาณ 15,000 บาท) ดิฉันในฐานะ HR Manager แค่อสั่งให้ลูกน้องปฏิบัติตามหนังสืออายัด และแจ้งพนักงานก็จบเรื่อง แต่ด้วยความที่เป็น HR ต้องเรียกพนักงานมาคุย ถ้าไม่คุย พนักงานจะรู้สึกว่าได้ทำความผิดต่อบริษัท จะถูกลงโทษ หรือถูกไล่ออกหรือเปล่า คุยก็ตีกว่า ดิฉันคิดว่าคนทำผิดไปแล้ว แม้เราจะช่วยไม่ได้ แต่เราต้องมีใจ เห็นใจเข้าใจ อยากรช่วย ให้คำแนะนำ คนอ่อนโลก น่าเห็นใจ น้องตุ้มได้สารภาพกับดิฉันด้วยสีหน้าเศร้า กลุ่ม และกลัวว่า

“ถ้าย้อนอดีตได้ หนูอยากย้อนอดีตจริง ๆ ไม่น่าเลย เห็นเพื่อนมีบัตรเครดิต ก็อยากมี แต่ไม่รู้จักพอ พี่ที่เคยเดือนทุกคนในห้องประชุม หนูก็รู้ แต่มันอยากได้ ไม่ใช่หนูอยากได้นะคะ พ่อแม่หนู ลูกหนู พี่สาวซึ่งเลี้ยงลูกให้ เค้าเลี้ยงลูกหนูแบบตามใจ ทุกคนไม่มีรายได้ หนูหาคนเดียว ทุกคนขอหนู แฟนก็เลิกไปแล้ว หนูเพิ่งรู้ว่าทุกข์หนี้มันเป็นอย่างนี้”

ดิฉันอดถามไม่ได้ว่า

“ทำไมถึงมีหมายศาลมาอายัดเงินเดือน เราไปตกลงชั้นศาลอะไร เมื่อไหร่ แล้วทำไมถึงไม่ทำตามข้อตกลง”

น้องตุ้มเล่าด้วยสีหน้าเครียด

“หนูไม่รู้เหมือนกัน ที่แรกก็มีทนายของบัตรเครดิตมาบอกว่าให้ไปตกลงเรื่องชำระเงิน ให้เซ็นหนังสือ บอกว่าไม่มีอะไรหรอก มีเดือนไหนก็จ่าย เดือนละ 1,000 บาท หนูก็เซ็นไป โดยไม่ได้อ่านอะไร เพราะเขาบอกว่าไม่มีอะไร ไม่มีอะไร หนูเลยเชื่อเค้า”

“แล้วเราไปผ่อนชำระเขาหรือยังล่ะ” ดิฉันถามเหมือนชำนาญการ

“หนูผ่อนไป 2 งวดแล้ว พงวดที่ 3 เงินหนูช็อต ก็เลยหยุดส่ง หนูไม่รู้ คิดว่าทำได้ เพราะเค้าบอกว่ามีเดือนไหนก็จ่าย นี่มาหักเงินเดือนหนู 3,500 บาท หนูตายแน่ ๆ เลย”

“แล้วเราคิดว่าจะทำยังไงดี ในฐานะบริษัท กรมบังคับคดีมีหมายศาล พี่ก็ต้องหักเงิน ปัญหาที่สองคือเราช็อตเงิน จะอยู่ได้ยังไง ต้องลองหาทางลดรายจ่ายนะ จากคนรอบข้าง หรือต้องเพิ่มรายได้พิเศษ ทำได้มั้ย

เอาอย่างนี้นะ พี่แนะนำให้ไปกรมบังคับคดี ตามหนังสือนี้ ลองไปเจรจา ขอลดเงินผ่อนลง หรืออะไรก็ได้ที่เราจะทำได้ ถ้าเขาให้ ต้องทำเป็นหนังสือ แจกกลับมานะ พี่ก็จะได้ไม่หักเงินส่งกรมฯ”

“พຽ່ງนี้หนูจะไปกรมฯ ค่ะ จะลองดู ส่วนเรื่องเงินไม่พอ หนูคิดว่าจะไปสมัครงานขายอาหาร fast food”

“จะลาออกหรือ รายได้เราดีกว่านะ คิดดี ๆ นะ” ดิฉันถามด้วยความเป็นห่วง กลัวเค้าคิดผิด (เค้าเสียงาน เราเสียคน)

“อ้อ หนูจะไปขายร้านตรงข้ามห้างฯ เฉพาะชม. ตอนเช้า 4 ชม. ได้ชม.ละ 25 บาท พอสายก็ไปทำงานห้างฯ หนูขอเข้ารอบบ่าย วันหนึ่งก็ได้ 100 บาทเอามาเป็นค่ารถ ก็ยังดีกว่าไม่มีเลย”

“ทำไหวหรือ สองงาน ไปทำแต่เช้า เลิกดึกอีกต่างหาก”

“ไม่ไหวก็ต้องไหวค่ะ ทำไปได้ ถึงขั้นนี้แล้ว”

“ถ้าจะทำก็ต้องสู้ นะ อย่าท้อ อย่าถอย และก็ดูแลสุขภาพด้วย ถ้ามีสุขภาพดีก็สู้ไหว ต้องมีกำลังใจด้วยนะ”

หน้าที่ HR อยู่แล้วที่เราต้องให้คำแนะนำ แต่ก็ให้จากใจจริงนะ คนที่ทำพลาดไม่ได้ทำชั่วเพราะสันดาน แต่สังคมมันพาไป ทำให้ชีวิตเป็นแบบนี้ ไม่ใช่เป็นคนเดียว เป็นกันถ้วนหน้าเสียด้วย อันที่จริงน้องตุ้มมีหนี้ไม่มากเลย สำหรับดิฉันถ้าจะช่วยเงินส่วนตัวก็ไม่เดือดร้อน แต่...ขอบอก ไม่ว่าจะป็นหัวหน้างาน หรือ HR การจะควักเงินช่วยลูกจ้าง ต้องมีเทคนิค ถ้าไม่มี อย่าเริ่มเสียว อันตราย ถ้ามีโอกาสจะเล่าประสบการณ์ เรื่องการนี้ในภายหน้า